

Εξώφυλλο

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #319

1940: ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ ΑΠΟ ΤΟ ΕΠΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗ

Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

1
Κακριμάνης για δρόμο
στον Γράμμο:
«Δεν με ενδιαφέρει...»

ΜΕ ΤΗ ΓΝΩΣΤΗ ένταση ξεκίνησε η συνεδρίαση της περιφερειακής επιτροπής και φορέα της, τον περιφερειάρχη Αλέκο Κακριμάνη. Το θέμα ήταν ξανά ο δρόμος στον Γράμμο, που παρά τη σοβαρότητά του, ο κ. Κακριμάνης επιμένει να προσπαθεί να αποσιωπήσει.

<https://typos-i.gr/article/kaxrimanhs-gia-dromo-ston-grammo-den-me-entiaferei>

2
Δύο νέοι άνθρωποι
νεκροί σε τροχαία,
στα Γιάννενα

ΔΥΟ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΑ τροχαία σημειώθηκαν τις τελευταίες ώρες στα Γιάννενα. Το ένα, βράδυ Παρασκευής λίγο πριν τις 9 στο 5ο χιλιόμετρο της παλιάς εθνικής Ιωαννίνων-Ηγουμενίτσας. Το δεύτερο έγινε 3.25 τα ξημερώματα ψηλά στη Δωδώνη, μετά τη Δομπόλη.

<https://typos-i.gr/article/dyo-neoi-an8r-woi-nekroi-se-troxaia-sta-giannena>

3
Τα «απρόβλεπτα»
πτηνοτροφεία και
η «έκτακτη» ασφαλτος

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ μόνο οι απευθείας αναθέσεις έργων, υπηρεσιών ή προμηθειών με τα περίφημα «20άρια». Η περιφερειακή αρχή Ηπείρου πρέπει να λογοδοτήσει και για την... άνεση με την οποία αποφασίζει να αναθέσει έργα με προσφυγή στο άρθρο 32 παρ. 2γ του Ν. 4412/2016.

<https://typos-i.gr/article/ta-aproblep-ta-pthtnotrofeia-kai-h-ektakth-asfaltos>

4
Δρόμος προς Τζου-
μέρκα: Κλειστός για
πολλούς μήνες

<https://typos-i.gr/article/dromos-pros-tzoumerka-kleistos-gia-polloys-mhnes>

Ο Τύπος χρειάζεται τη στήριξή σας

Ο Τύπος Ιωαννίνων typos-i.gr, είναι ένα ανεξάρτητο, συνεταιριστικό μέσο ενημέρωσης στα Γιάννενα, με τρεις εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης.

Τίποτα από τα παραπάνω δεν είναι δεδομένο στα ΜΜΕ.

Είναι επίσης ένα μέσο ενημέρωσης που θέλει και επιδιώκει να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στους αναγνώστες και τις αναγνώστριές του. Γιατί το αναγνωστικό κοινό είναι πάντα αυτό που τελικά έχει τον τελευταίο λόγο. Και έτσι πρέπει. Αυτό που θέλουμε, είναι προοπτικά να βασιζόμαστε αποκλειστικά στις συνδρομές των αναγνωστών και αναγνωστριών μας.

Η επιβίωση της δημοσιογραφίας, πόσο μάλλον σε τοπικό επίπεδο, δεν είναι εύκολη υπόθεση.

Με την προϋπόθεση της αλληλεπίδρασης και της συνειδητοποίησης του πραγματικού ρόλου ενός μέσου ενημέρωσης, ο «Τύπος Ιωαννίνων» ζητάει τη στήριξή σας.

Τη στήριξη του καθενός και της καθεμίας από εσάς που μας διαβάζει τόσα χρόνια και που μας εμπιστεύεται.

Κάνοντας μια συνδρομή μέσω του **Patreon**, με 5 ευρώ το μήνα, στηρίζετε την ύπαρξη του typos-i.gr και όλων των πραγμάτων που δημιουργούμε.

Από τις καθημερινές ειδήσεις και την ενημέρωση, μέχρι τις εκδόσεις, τα ντοκιμαντέρ κ.ο.κ.

Για να κάνετε τη συνδρομή, πατήστε το κόκκινο «κουμπί» στο τέλος του άρθρου ή απλά, τον εξής σύνδεσμο: https://www.patreon.com/TyposI?fan_landing=true

Μέσω του Patreon, μιας πλατφόρμας στήριξης δημιουργών περιεχομένου, θα μπορείτε να βλέπετε είτε αποκλειστικό περιεχόμενο, άρθρα που ανεβαίνουν μόνο εκεί δηλαδή και όχι δημόσια, είτε να έχετε πρόσβαση νωρίτερα σε podcasts, ψηφιακά έντυπα, είτε να συμμετέχετε σε κληρώσεις για θεάματα που γίνονται στα Γιάννενα.

Επίσης, μπορείτε εκεί να δείτε όλο το **ντοκιμαντέρ By the Lake**, για τη μουσική σκηνή των Ιωαννίνων μεταξύ 1975-1995, αλλά και να κατεβάσετε **δύο ψηφιακές εκδόσεις** του Τύπου Ιωαννίνων.

Επιπλέον, κάθε συνδρομητής-τρια θα λάβει έναν κωδικό έκπτωσης για τον επόμενο τόμο «**25+1 ρετρό ιστορίες**» που θα κυκλοφορήσει το 2024.

Ουσιαστικά, μέσω του Patreon, κάνετε μια πάγια εντολή για κάθε μήνα μέσω της τραπεζικής σας κάρτας. Δεν πρόκειται να σας ζητηθούν τραπεζικοί κωδικοί ή ο,τιδήποτε προσωπικό. Το Patreon είναι μια αναγνωρισμένη και ασφαλής πλατφόρμα στήριξης δημιουργών.

Αν έχετε πρόβλημα στην εγγραφή, μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας με mail ή στο messenger της σελίδας του Τύπου στο facebook, για πληροφορίες.

 BECOME A PATRON

Από Πρισόγιανη έγινε Πυρσόγιαννη

[ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ]

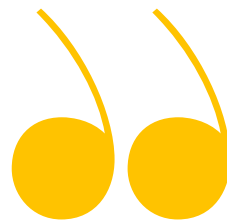
Η Πυρσόγιαννη είναι το πιο ξακουστό από τα μαστοροχώρια. Είναι χτισμένη σε υψόμετρο 860 μ., στις πλαγιές της κορυφής Στενό της οροσειράς του Γράμμου.

Ένα χωριό της Κόνιτσας που βίωσε τη μεγάλη ακμή του τον 19ο αιώνα χάρη στους περίφημους μαστόρους της πέτρας, που ταξίδεψαν –με τα μπουλούκια τους- σε διάφορους τόπους της Ελλάδας αλλά και σε άλλες χώρες. Ένας από τους πιο γνωστούς Πυρσογιαννίτες μαστόρους ήταν ο Ζιώγας (Γιώργος) Φρόντζος, που ως επικεφαλής μιας ομάδας 50 μαστόρων κατασκεύασε το γεφύρι του Αώου στην Κόνιτσα, το 1870-1.

Η παλιά ονομασία του χωριού ήταν Πρισόγιανη, όπως προκύπτει από επιγραφές, αλλά και κάποια, λίγα, χειρόγραφα κείμενα κυρίως του 19ου αιώνα. Έχουν καταγραφεί και άλλοι τύποι, όπως «Πριζόγιανη». Το τοπωνύμιο αυτό θεωρείται σλαβικής προέλευσης. Ο καθηγητής Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Κώστας Ευ. Οικονόμου («Τα οικωνύμια του νομού Ιωαννίνων-Γλωσσολογική εξέταση») αναφέρει ότι το τοπωνύμιο «Πρισόγιανη» προέρχεται από σλαβική λέξη που σημαίνει «προσήλιος». Κάτι με το οποίο συμφωνούν κι άλλοι ερευνητές.

Και πώς η «Πρισόγιανη» έγινε «Πυρσόγιαννη»; Παρετυμολογικά προς τη λέξη «πυρσός». Όπως έχει γράψει με σαρκαστική διάθεση ο ερευνητής, ιστοριοδίφης Στέφανος Μπέττης: «Η λογιόσυνη εντούτοις έβαλε κι εδώ το χέρι της, στη διασκευή δηλαδή και ελληνοποίηση του ονόματος του χωριού κατά τη ρίζα και κατάληξή του... Από δε την συνήθη τοπωνυμική και σλαβική κατάληξη –ιανη ξεφύτρωσε ένας –γιάννης με τη γέννηση ενός γ μεταξύ δυο φωνηέντων κατά τη γλωσσική συνήθεια του τόπου, που πήρε στη γραφή και το δεύτερο ν».

...Από δε την συνήθη τοπωνυμική και σλαβική κατάληξη –ιανη ξεφύτρωσε ένας –γιάννης με τη γέννηση ενός γ μεταξύ δυο φωνηέντων κατά τη γλωσσική συνήθεια του τόπου, που πήρε στη γραφή και το δεύτερο ν.

Γιάννενα: Μια στιγμή ιταλικής κατοχής

ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ του 1941, στα Γιάννενα ξεκίνησε η ιταλική κατοχή, από το 26ο ιταλικό σώμα στρατού με έδρα τα Γιάννενα.

Ο διοικητής του ήταν Γκούιντο ντελα Μπόνα, ο οποίος τότε ήταν 54 ετών, από την Κρεμόνα. Τέσσερα χρόνια πριν ήταν αποσπασμένος στο Υπουργείο Αποικιών της φασιστικής κυβέρνησης Μουσαλίνι. Δύο χρόνια αργότερα, θα τον συλλάμβανε η Βέρμαχτ και θα τον έστελνε στο στρατόπεδο συγκέντρωσης του Σάκι, στη σημερινή Πολωνία, από όπου θα τον απελευθέρωνε τον Ιανουάριο, ο Κόκκινος Στρατός.

Στη φωτογραφία, το ιταλικό άγημα αποδίδει τιμές μπροστά στο ξενοδοχείο Ακροπόλ, κάπου το 1942. Στο βάθος, το υπό ανέγερση ακόμα, κτίριο της σημερινής Περιφέρειας Ηπείρου.

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Ο Σπύρος Χρηστίδης ήταν γεωπόνος και έμενε λίγο πριν τον πόλεμο, στα Γιάννενα, στην (τότε) οδό Σούτσου.

Καταγόταν από την Κοκκινιά Φιλιατών Θεσπρωτίας.

Εκεί κλήθηκε στα όπλα, στον 2ο λόχο προκάλυψης του τάγματος Φιλιατών, λίγο πριν ξεσπάσει ο ελληνοϊταλικός πόλεμος, κάπου στις αρχές Σεπτεμβρίου του '40.

Στις 18 Οκτωβρίου, ο Χρηστίδης προσπάθησε να πάρει απόσπαση, γιατί δεν γινόταν τίποτα στην Πόβλα, όπου υπηρετούσε.

«Και το πήρα απόφαση πια, περιμένοντας την απόλυσή μου χωρίς άλλο, κατά το τέλος του μηνός. Αυτό ολούθε ψιθυριζότανε, ότι θα απολυθούμε» γράφει ο ίδιος στο ημερολόγιό του που εκδόθηκε περίπου πριν από 40 χρόνια.

Στις 4 το πρωί της 28ης Οκτωβρίου, μπήκε στην ομάδα ακροβολιστών που θα χειρίζονταν 2 πολυβόλα, στην οχυρή θέση.

«Στις 5 η ώρα το πρωί νέο κάλεσμα και μήνυμα στο τηλέφωνο. Βρεθήκαμε όλοι στο πόδι και αρχίσαμε να ετοιμαζόμαστε, δεν πιστεύαμε όμως ότι σοβαρά και κρίσιμα τα πράγματα, αλλά νομίζαμε ότι πρόκειται για άσκηση ετοιμότητας», συνεχίζει.

Δεν ήταν. Ήταν ο πόλεμος.

Οι ημερολογιακές αναμνήσεις των ελληνικών στρατιωτών που πολέμησαν στον Β' Παγκόσμιο, είναι πολύ ενδιαφέρουσες όχι μόνο για τα ιστορικά στοιχεία που παρέχουν, αλλά και γιατί αποτυπώνουν, οι περισσότερες χωρίς ωραιοποιήσεις. Είτε προσωπικές, είτε λογοτεχνικές, οι αφηγήσεις ξεφεύγουν από την απλή ηρωική αφήγηση και την αναγωγή σε «μνήμη που φέρει επισκεψιμότητα».

Τόσο τα πολλά ημερολόγια μαχητών του '40 και της εθνικής αντίστασης, αλλά και λογοτεχνικές αποτυπώσεις όπως το «Πλατύ ποτάμι» του Μπεράτη και η τριλογία των «Ακυβέρνητων Πολιτειών» του Τσίρκα, θυμίζουν ότι ο πόλεμος δεν σταμάτησε στο έπος που διαδραματίστηκε στην Ήπειρο.

«Ήταν η ώρα 1:30 τότε. Η μάχη (σ.σ. της Πόβλας) είχε λήξει μετά 7,5 ώρες. Πήραμε το δρόμο, χωρίς να ξέρουμε τα κατατόπια ακριβώς. Από πρόχειρο στο δρόμο προσκλητήριο έλειπαν πολλοί ακόμα, δεν γνωρίζαμε δε τίποτε και για την τύχη των ανδρών των φυλακίων Χορμούλη, Λεοντοκανάκη και Ζυγομαλά» περιγράφει ο Χρηστίδης, ενώ το τάγμα κατευθύνεται στον αυχένα του υψώματος για να ανακόψει τους Ιταλούς που περνούσαν –ένας-ένας από στενές διαβάσεις.

«Ο Κωστής Ελευθέριος από το Ξέχωρο Φιλιατών βρέθηκε στο οίκημα του φυλα-

Το πολεμικό ημερολόγιο ενός γεωπόνου

Η αφήγηση του Χρηστίδη είναι πολύ συχνά σκληρή, καθώς και αναλυτική για την οργάνωση του στρατεύματος, τις οδηγίες καθώς και τη συμπεριφορά αξιωματικών.

κίου στο τηλέφωνο, όταν έφθασαν εκεί οι Ιταλοί οι οποίοι, αφού σκότωσαν με μια ξιφλόχη ένα μαύρο σκυλί μας, τελευταίο υπερασπιστή του φυλακίου, ώρμησαν στον φούρνο να πάρουν την κουραμάνα που μόλις είχε ψηθεί και δεν είχαν προφθάσει να μοιραστούν οι άνδρες μας. Βγαίνοντας ο Κωστής πέφτε απάνω τους,

ρίχνει χειροβομβίδα, ξαπλώνει μερικούς, σουβλίζει έναν με τη λόγχη, ανοίγει σαν αστραπή δίοδο και το σκάει με τα πόδια, ενώ πίσω του οι σφαίρες έπεφταν βροχή». Ο στρατιώτης Κωστής στη συνέχεια βρήκε παρατημένο το άλογο του λοχαγού, το καβάλησε και ξέφυγε.

«Πιο παρακάτω καθώς βαδίζαμε, δεχθή-

καμε την πρώτη επίσκεψη εχθρικών αεροπλάνων που πέρασαν αρκετά ψηλά επάνω μας, ενώ εμείς κρυφθήκαμε σε κάτι πλατάνια. Όπως μάθαμε, αυτά είχαν βομβαρδίσει τα Γιάννενα», συνεχίζει ο Χρηστίδης.

Και συνεχίζει: «Όπως έγινε γνωστό αργότερα, ήταν το περίφημο σχέδιο άμυνας στον Καλαμά που άφηνε ανοχύρωτες τις θέσεις μας και μου μας είχε προορίσει, φαίνεται, τμήμα θυσίας, χωρίς να μας στείλουν ενισχύσεις, έστω κι αν ακόμα και τρεις μέρες είχαμε μπορέσει να αμυνθούμε».

Η αφήγηση του Χρηστίδη είναι πολύ συχνά σκληρή, καθώς και αναλυτική για την οργάνωση του στρατεύματος, τις οδηγίες καθώς και τη συμπεριφορά αξιωματικών. Στη μάχη της Φασκομυλίας, στα μέσα Νοεμβρίου, περιγράφει: «Καθώς ετοιμάσθηκα να σπκωθώ, ριπή πολυβόλου έπεσε ανάμεσα από τα ελαιόκλαδα μπροστά μου και 2-3 σφαίρες εξοστρακίστηκαν από το κράνος μου που αν δεν το φορούσα, θα ήμουνα σίγουρα νεκρός».

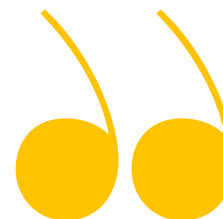
Στις 23 Νοεμβρίου, το τάγμα μπήκε στους Φιλιάτες.

«Ημέρα ιστορική για τη μικρή πόλη. Κόσμος, λίγοι-λίγοι, με δάκρυα χαράς ξεπετάζονταν από τα σπίτια και μας αγκάλιαζαν. Κλαίγαμε όλοι, ακόμα και ο καιρός για το ερήμωμα που είχε πάθει η πολίχνη. Τη βρήκαμε αγνώριστη. Τα μαγαζιά όλα σπασμένα και αδειασμένα. Τα χτήρια μόνο ορθά»...

Στις 26 Απριλίου του '41, το μέτωπο καταρρέει. Ο Χρηστίδης βρίσκεται στην Πρέβεζα.

«Προς το μεσημέρι, πήραν την απόφαση να φύγω με μερικούς άλλους συντροφιά, για να μη πεθάνουμε από την πείνα. Κατά η ώρα 11 βλέπω σε ένα μέρος του καταυλισμού του λόχου μας συγκεντρωμένους πολλούς. Πλησιάζω και ακούω τη φωνή του ταγματάρχη μας. Μιλούσε στους αξιωματικούς και στους άνδρες. Τους είπε περίπου τα εξής:

‘Παιδιά, αυτή τη στιγμή έρχομαι από το στρατηγείο το δικό μας. Έμαθα ότι έγινε ανακωχή ‘αυεν όρων’. Το γερμανικό φρουραρχείο εδώ μου είπε ότι κάθε στρατιώτης είναι ελεύθερος να φύγει. Τα όπλα σας να τα πετάξετε εδώ. Επράξατε το καθήκον σας απέναντι της Πατρίδας. Η ιστορία εις το μέλλον θα δικαιώσει τις πράξεις του καθενός».

ΣΙΝΕΜΑ

28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Η βασίλισσα της καρδιάς»

ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ σωματείο «Εξαύδα» συνεχίζει το αφιέρωμά του στο σύγχρονο ευρωπαϊκό σινεμά. Στις 28 Οκτωβρίου, στις 20:15, στον χώρο του, στην οδό Κουντουριώτη 31, στα Γιάννενα, θα προβάλει τη βραβευμένη ταινία της Μέι ελ-Τούκι «Η βασίλισσα της καρδιάς» (2019). Παίζουν: Τρίνε Ντίρχολμ, Γκούσταβ Λιντ, Μάγκνους Κρέπερ.

3-4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

«Τρεις πίθηκοι»

ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ σωματείο «Εξαύδα» συνεχίζει το αφιέρωμά του στο σύγχρονο ευρωπαϊκό σινεμά. Στις 3 και 4 Νοεμβρίου, στις 20:15, στον χώρο του, στην οδό Κουντουριώτη 31, στα Γιάννενα, θα προβάλει την ταινία του Νουρί Μπιλγκέ Τζεϊλάν «Τρεις πίθηκοι» (2008).

LIVE

30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Dury Dava στο Beatnik

ΣΤΙΣ 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ οι Dury Dava (διαβάστε ανάποδα) ξεκινάνε ευρωπαϊκή περιοδεία από το Beatnik, στην Ανεξαρτησίας. Το live ξεκινάει στις 21.30, το εισιτήριο είναι 7 ευρώ.

2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Ο Στέλιος Βασιλούδης στο Studio 204

ΤΟ STUDIO 204 στο ΚΕΠΑΒΙ φιλοξενεί στις 2 Νοεμβρίου, στις 23:00, τον Στέλιο Βασιλούδη. Ο Βασιλούδης είναι ένας από τους πιο σημαντικούς dj και συνθέτες της ηλεκτρονικής μουσικής στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Εισιτήριο: 10 ευρώ

2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Οι Ask Tomorrow στο Πορτραίτο

ΟΙ ASK TOMORROW επιστρέφουν στο Θυμωμένο Πορτραίτο για ένα live που θα περιλαμβάνει τραγούδια από τον πρώτο τους δίσκο «Time Flies By» τα νέα τους single 'Pro Choice', 'Special Kid', νέες συνθέσεις τους αλλά και διασκευές που χαρακτηρίζουν τον ήχο τους με τη συμμετοχή μερικών φίλων. Εισιτήρια: 5€ Ώρα έναρξης: 21:00

3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

«Χάνσελ και Γκρέτελ: Η ιστορία αλλιώς» στην Ακαδημία

Η ΜΟΥΣΙΚΟΧΟΡΕΥΤΙΚΗ παράσταση «Χάνσελ και Γκρέτελ: Η ιστορία αλλιώς» έρχεται στην Αίθουσα Αρχιεπισκόπου Σπυριδωνος στην Ακαδημία, για δύο παραστάσεις στις 3 Νοεμβρίου στις 11:30 και στις 17:00. Σημεία Προώλησης με μειωμένη τιμή: Βιβλιοπωλείο Αναγνώστης (26510 34911) και στο more.com, 10€ προώληση, 12€ στο ταμείο

ΘΕΑΤΡΟ

1, 2 ΚΑΙ 3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

«Ο Χάρτινος Τίγρης»

Η «ISON THEATRICAL Projects» ή αλλιώς «Ισον», μια εταιρία θεατρικών παραγωγών, ανεβάζει τον «Χάρτινο Τίγρη» της Παρασκευής Ανεβλαβή στις 1, 2 και 3 Νοεμβρίου, στις 21:15, στο θέατρο «Κύκλος» (Αραβαντινού 14).

Σκηνοθετεί ο Απόστολος Τζίμας. Ερμηνεύουν: Παναγιώτης Γεωργιάδης, Χρήστος Δημητρίου, Γιάννης Κράβαρης.

Εισιτήρια: 13 ευρώ, 10 ευρώ το μειωμένο. Προώληση εισιτηρίων στο Rock Shop (Πουτέστη 1) και στο more.com.

Οι εκθέσεις της Photometria

Το Φεστιβάλ της Photometria συνεχίζεται, με εκθέσεις που έχει στήσει σε διάφορους χώρους και σημεία της πόλης.

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Εμίλιο Λούσου: Πορεία προς τη Ρώμη και τα περίχωρα

ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΡΩΜΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΧΩΡΑ
ΕΜΙΛΙΟ ΛΟΥΣΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΖΗΚΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΛΦΕΙΟΣ

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Ο Εμίλιο Λούσου υπήρξε μια πολύ μεγάλη πολιτική φυσιογνωμία της Ιταλίας. Γεννημένος στη Σαρδηνία, ο Λούσου πολέμησε στον Α΄ Παγκόσμιο, στον Ισπανικό Εμφύλιο και στην ιταλική αντίσταση στον Β΄ Παγκόσμιο.

Οι λογοτεχνικές αποτυπώσεις των πολέμων, όπως αυτή στο «Un anno sull'altipiano», αλλά και η «Πορεία προς τη Ρώμη και τα περίχωρα», τον κατέταξαν στους σημαντικούς συγγραφείς της Ιταλίας.

Από τις μέρες της πάλης για την αυτονομία της Σαρδηνίας, ο Λούσου εξέφρασε την αντίθεσή στο φασιστικό καθεστώς του Μουσολίνι. Την εξέφρασε ιδεολογικά, πολιτικά, αλλά και... πρακτικά, όταν το 1926 ο Λούσου αμύνθηκε σε επίθεση των μελανοχιτώνων, πυροβολώντας έναν από αυτούς. Αρχικά αθώωθηκε καθώς ήταν σε άμυνα, λίγο αργότερα όμως και με πολιτική παρέμβαση, καταδικάστηκε σε 5 χρόνια εξορία.

Στο βιβλίο «Πορεία προς τη Ρώμη και τα περίχωρα» που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Αλφειός» σε μετάφραση του Βαγγέλη Ζήκου και επίμετρο του Λάμπρου Φλιτού-

ρη, ο Λούσου περιγράφει ένα δεκαετές χρονικό αλλαγής στην Ιταλία, που κορυφώνεται με την επικράτηση του φασισμού.

«Η γενιά μου συμπίπτει με τον πρωτοφασισμό» γράφει ο ίδιος στην πρόλογο της ιταλικής έκδοσης. «Πολλοί αρχηγοί του ήταν παιδικοί μου φίλοι, συμμαθητές, συμπολεμιστές μου», συνεχίζει.

Το βιβλίο θα μπορούσε να είναι ένα «εγχειρίδιο» ερμηνείας του φασιστικού φαινομένου στην πράξη, έστω και αν ο συγγραφέας του λέει ότι «δεν παριστάνω ότι έγραψα την ιστορία του φασισμού-αφηγούμαι μόνο κάποια επεισόδια που συνδέονται με τη ζωή μου».

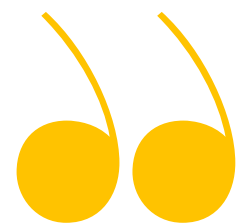
Η ζωή του Λούσου ωστόσο αναδύεται μέσα από αυτή την τρομερή εικοσαετία που σήμερα, μοιάζει με μια αντανάκλαση του παρόντος, με αρκετά διαφορετικά χαρακτηριστικά και πολύ έντονα κοινά σημεία.

Το βιβλίο, που διαβάζεται άνετα - αναντίστοιχα με τη φήμη που συνοδεύει τέτοιου τύπου συγγράμματα- και δίνει, με τη βοήθεια και του επίμετρου του, ένα καλό εργαλείο για τη διάκριση και τον ορισμό του φασισμού.

Ειδικά σήμερα που τον όρο χρησιμοποιούν σταθερά και αφοριστικά από φασίστες, μέχρι θαρρετοί ή και όχι, αρνητές της δημοκρατίας...

«Η γενιά μου συμπίπτει με τον πρωτοφασισμό» γράφει ο ίδιος στον πρόλογο της ιταλικής έκδοσης. «Πολλοί αρχηγοί του ήταν παιδικοί μου φίλοι, συμμαθητές, συμπολεμιστές μου», συνεχίζει. Το βιβλίο θα μπορούσε να είναι ένα «εγχειρίδιο» ερμηνείας του φασιστικού φαινομένου στην πράξη, έστω και αν ο συγγραφέας του λέει ότι «δεν παριστάνω ότι έγραψα την ιστορία του φασισμού-αφηγούμαι μόνο κάποια επεισόδια που συνδέονται με τη ζωή μου»

ΤΣΕΖΑΡΕ ΖΑΒΑΤΙΝΙ

Μπορεί σήμερα να τον γνωρίζουν και να τον θαυμάζουν απεριόριστα μόνο οι θεωρητικοί του κινηματογράφου, οι παθιασμένοι σινεφίλ και οι λάτρεις του ιταλικού σινεμά, αλλά ο Τσέζαρε Ζαβατίνι, υπήρξε ένας ογκόλιθος για την 7η Τέχνη, ένας από τους πρωτεργάτες του περίφημου ιταλικού νεορεαλισμού. Γραφιάς απ' τους λίγους, ο Ζαβατίνι, έγραψε δεκάδες υπέροχα σενάρια, πολλά απ' τα οποία έδωσαν την ώθηση σε τεράστιους Ιταλούς σκηνοθέτες - από ντε Σίκα, Ροσε-

λίνι και Βισκόντι μέχρι Μονιτσέλι, Αντονιόνι και Φελίνι, να γυρίσουν ταινίες που επιδρούν ακόμη και σήμερα στο παγκόσμιο σινεμά και θα κατέχουν για πάντα ένα σημαντικό κεφάλαιο στην ιστορία του κινηματογράφου. Είναι αυτός που βρίσκεται πίσω από κλασικά αριστουργήματα, όπως «Ρώμη, Ανοχύρωτη Πόλη», «Κλέφτης Ποδηλάτων», «Λούστρος Παπουτσιών», «Μπελίσιμα», «Ότι μου Αρνήθηκαν οι Άνθρωποι» («Umberto D.»), «Θαύμα στο Μιλάνο», «Η Ατιμα-

σμένη», «Χθες, Σήμερα, Αύριο», «Ο Κήπος των Φίντσι Κοντίνι». Και αυτά είναι μόνο ένα δείγμα από φιλμ στα οποία συνέβαλε με την πένα του ο αθεόφοβος. Και φυσικά στα έργα του έπαιξαν όλοι οι αθάνατοι πρωταγωνιστές του ιταλικού σινεμά, με πρώτη την Σοφία Λόρεν, αλλά και οι Μαρτσέλο Μαστρογιάνι, Βιτόριο Γκάσμαν, Άννα Μανιάνι, Αλμπέρτο Σόρντι, Ραλφ Βαλόνε, Σιλβάνα Μάγκανο, Τζιαν Μαρία Βολοντέ, Ζαν Πολ Μπελμοντό, ακόμη και ο θρυλικός Τοτό.

Ο Ζαβατίνι, συνεργάστηκε με όλους τους κορυφαίους σκηνοθέτες της εποχής του μεταπολεμικά, αλλά και άλλους πανάξιους συναδέλφους του, σε πλήθος ταινιών που άφησαν εποχή. Ωστόσο, η στενή συνεργασία του με τον καλό του φίλο Βιτόριο ντε Σίκα, με τον οποίο θα γυρίσουν μαζί πάνω από είκοσι ταινίες, είναι αυτές που θα κλέψουν την καρδιά των κινηματογραφόφιλων και θα κάνουν τεράστια ονόματα του χώρου να υποκλιθούν μπροστά τους και να δουν με άλλη οπτική τη σκηνοθεσία και τη θεματική τους.

Ο Ζαβατίνι, μπορεί να πέθανε πριν 35 χρόνια (13 Οκτωβρίου 1989) στη Ρώμη, αλλά το έργο του, που δεν περιορίστηκε μόνο στη συγγραφή σεναρίων, αλλά και σε πολλούς άλλους τομείς της λογοτεχνίας, θα μείνει για πάντα ζωντανό, μέσα από τις αριστουργηματικές ταινίες, που θα μας συγκινούν για πάντα, θα μας κάνουν να σκεφτόμαστε, αλλά και να μας χαρίζουν το γέλιο, πολλές φορές πικρό όπως και η ζωή.

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΠΑΘΟΣ

Γεννημένος στη Λουτσάρα της Ρέτζιο Εμίλια, στις 20 Σεπτεμβρίου του 1902, από φτωχή οικογένεια, γιος του Αρτούρο και της Ίντα και έχοντας ακόμη τέσσερα αδέρφια, θα τελειώσει το γυμνάσιο του Μπεργκαμο και θα ολοκληρώσει το λύκειο στο φημισμένο Κόντι Τσέντιλι. Θα μπει στη Νομική Σχολή της Πάρμας, όπου είχε ονομαστούς καθηγητές, αλλά γρήγορα θα ακολουθήσει το συγγραφικό του πάθος. Το 1928 θα ξεκινήσει τη δημοσιογραφία στην Πάρμα και στην Gazzetta di Parma, ενώ μετά την ολοκλήρωση της στρατιωτικής του θητείας θα έρθει κοντά σε καλλιτέχνες και συγγραφείς, όπως οι Βιτορίνι, Φεράρα, Ουγκαρέτι και Μποργκέζε.

Το 1930, θα ξεκινήσει συνεργασία με τις γνωστές εκδόσεις Rizzoli, μετακομίζοντας στο Μιλάνο. Θα γράφει σε διάφορα περιοδικά του ομίλου, ενώ θα έχει τεράστια επιτυχία η στήλη του «Χρονικά του Χόλιγουντ» - μια φανταστική αλληλογραφία με τη Μέκκα του κινηματογράφου. Το 1936 θα ιδρύσει το πετυχημένο σατιρικό περιοδικό Bertoldo, αλλά τον επόμενο χρόνο θα διαφωνήσει με τον Άντζελο Ριτσόλι, εγκαταλείποντας τη θέση του. Αμέσως, όμως, θα τον αρπάξουν οι διώξεις εκδόσεις Mondadori, ως διευθυντή σύνταξης όλων των περιοδικών τους. Θα διαδεχθεί τον φημισμένο Πιτιγκρίλι στο περιοδικό Grandi Firme, αλλά ένα άρθρο του δεν άρεσε στους φασίστες του Μουσολίνι και θα υπογράψει πλέον με ψευδώνυμο. Γράφοντας ακατάπαυστα, θα φτάσει και στην κριτική κινηματογράφου στο περιοδικό Tempo.

«Κλέφτης Ποδηλάτων»

ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΕΙ από την πολιτική της κοινωνικής αισιοδοξίας και την κολακεία της αγοράς, ο Ζαβατίνι, θα γράψει για τον Βισκόντι το σενάριο της υπέροχης «Ρώμη Ανοχύρωτη Πόλη», αλλά θα κάνει θαύματα με τον ντε Σίκα, με κορυφαίες στιγμές τις συνταρακτικές ταινίες «Ο Κλέφτης Ποδηλάτων», «Λούστρος Παπουτσιών» και «Ότι μου Αρνήθηκαν οι Άνθρωποι». Ειδικά η πρώτη ταινία, μία από τις καλύτερες δημιουργίες όλων των εποχών, θα επηρεάσει πολλούς σημαντικούς σκηνοθέτες σε όλο τον κόσμο, ανάμεσα στους οποίους και ο αξεπέραστος Σατιατζίτ Ράι, ο οποίος χρίστηκε και ως μεγαλύτερος νεορεαλιστής του ασιατικού κινηματογράφου.

Η ΦΙΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΤΕ ΣΙΚΑ

Ανάμεσα στις εκατομμύρια σελίδες γραπτών, θα βρει χώρο και για τον κινηματογράφο, ξεκινώντας να γράφει από το 1934 σενάρια, που θα ξεπεράσουν συνολικά τα 120. Το 1939 θα γνωριστεί και θα αναπτύξει καρδιακή φιλία με τον Βιτόριο ντε Σίκα, με τον οποίο θα γυρίσουν ορισμένα από τα σημαντικότερα έργα της παγκόσμιας κινηματογραφίας.

ΝΕΟΡΕΑΛΙΣΜΟΣ

Αμέσως, μετά το τέλος του φασισμού, η Ιταλία, βαθιά πληγωμένη, πάμφτωχη και ηττημένη, θα μπει στον εικονικό κόσμο μίας επερχόμενης ευημερίας και του «οικονομικού θαύματος». Ο Ζαβατίνι, μαζί με άλλους, κατά κύριο λόγο, στρατευμένους στην Αριστερά διανοούμενους και καλλιτέχνες, θα αναδείξουν, με τον νεορεαλισμό, την πραγματική κατάσταση της χώρας. Ο ιταλικός νεορεαλισμός θα

βγάλει από τα στούντιο της Cinecitta την κινηματογραφική μηχανή, θα κάνει σκηνοτικό τους δρόμους της Ρώμης και τις λαϊκές γειτονιές των άλλων μεγαλουπόλεων, θα αφήσει τα πλούσια κοστύμια και τα ευχάριστα θέματα, θα κόψει το παρεμβατικό δραματικό μοντάζ και θα βάλει στο επίκεντρο των θεμάτων του, τους απλούς ανθρώπους, τη φτώχεια, την αδικία, την καταπίεση, την απελπισία, τον αποκλεισμό από το μοίρασμα της πίττας.

ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΑΙ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Η δημιουργικότητα και η αστείρευτη έμπνευση του Ζαβατίνι πραγματικά εντυπωσιάζουν, καθώς θα δοκιμάσει με εξαιρετικές επιδόσεις τις δυνάμεις του και στην ποίηση, που θαύμαζε ο Παζολίνι, ενώ έγραψε και για κόμικς και θεατρικά έργα. Ανήσυχος και κοινωνικά δραστήριος θα ήταν και υποστηρικτής πολιτιστικών συνεταιρισμών και κινηματογραφικών συλλόγων, ενώ το χέρι του «πήγαινε»

και στη ζωγραφική και τα ευαίσθητα θέματα που απεικόνιζε. Το 1955 θα του απονεμηθεί το «Παγκόσμιο Βραβείο Ειρήνης», το 1979 θα συμβάλει στην ίδρυση του Οπτικοακουστικού Αρχείου του εργατικού και δημοκρατικού κινήματος, ενώ το 1982 θα σκηνοθετήσει την πρώτη του και μοναδική ταινία «La Veritàaaa».

FINE

Θα πεθάνει ξαφνικά κι ενώ ήταν ακόμη ενεργός στις 13 Οκτωβρίου του 1989, στη Ρώμη, αφήνοντας πίσω του έναν γιο, ένα απίστευτα πλούσιο κινηματογραφικό έργο, εκατομμύρια σελίδες κειμένων και βεβαίως τη μορφή ενός αγωνιστή, μίας προσωπικότητας που αγαπούσε τους απλούς ανθρώπους. Ένας σπάνιος χαρακτήρας που πιθανότατα σήμερα θα έβλεπε τα σενάρια του να μένουν στα αζήτητα και θα ένιωθε παράταιρος σε έναν χώρο που έχτισε ο ίδιος μαζί με τα ιερά τέρατα της ιταλικής κινηματογραφίας.

ΑΠΕ-ΜΠΕ/Χ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ

Όταν ο Τζον Λένον νόμιζε ότι ήταν ο Ρομπέν των Δασών

BEN ROSSY/JOHNLENNON.COM

Ένα νέο ντοκιμαντέρ ρίχνει φως στους 18 μήνες που ο πρώην Beatle και η Γιόκο Όνο πέρασαν σε ένα μικρό διαμέρισμα της Νέας Υόρκης και έγιναν σημαιοφόροι των αριστερών κινημάτων. Το One to One, του Κέβιν ΜακΝτόναλντ, περιγράφει τη ζωή του Λένον και της Όνο κατά τη διάρκεια μιας περιόδου 18 μηνών μετά τη μετακόμισή τους στη Νέα Υόρκη το 1971, όταν γρήγορα έγιναν οι φυσιογνωμίες της αντικουλτούρας και των κινημάτων κατά του πολέμου του Βιετνάμ.

Η ταινία, που έκανε ντεμπούτο στο πρόσφατο Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Βενετίας, θα προβληθεί στο BFI London Film Festival στα μέσα Οκτωβρίου, επικεντρώνεται στη φιλανθρωπική συναυλία One to One του 1972 στο Madison Square Garden - η τελευταία ολοκληρωμένη συναυλία του Lennon και η μοναδική μετά τους Beatles - που πραγματοποιήθηκε υπέρ των παιδιών με ειδικές ανάγκες.

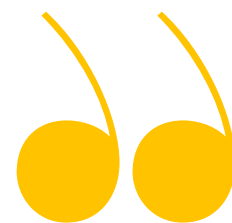
Αυτό που εντυπωσιάζει στην ταινία, η οποία πραγματεύεται ένα πολύ γνωστό θέμα (ο αγγλικός Τύπος συντάχθηκε με ενθουσιασμό με το δημόσιο λιντσάρισμα της Όνο εκείνη την εποχή, όπως καθιστούν σαφή τα αποκόμματα εφημερίδων της εποχής), είναι η χροιά των φωνών που καταγράφει, η αγανάκτηση, η αγωνία τους και η ματιά που προσφέρει σε μια στιγμή που ήταν τόσο κοινωνικά και πολιτικά παραγμένη όσο και μουσικά πρωτοποριακή.

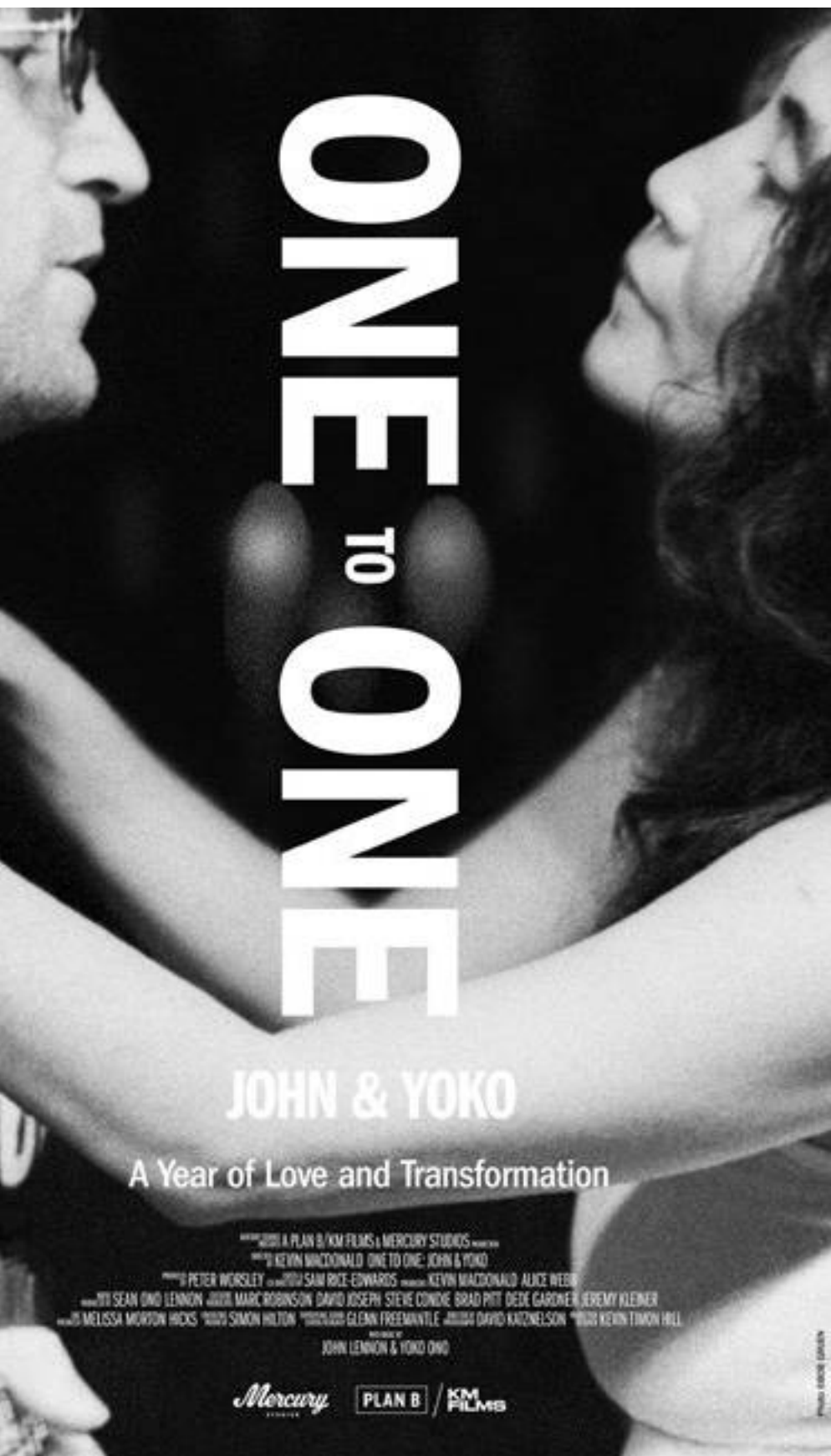
Το 1971, ενώ οι Beatles είχαν διαλυθεί λίγα χρόνια νωρίτερα, ο Lennon και η Όνο (που είχαν παντρευτεί το 1969) νοίκιασαν ένα μικρό διαμέρισμα στην Bank Street στην μποέμικη γειτονιά του Greenwich Village της Νέας Υόρκης. Διέφευγαν από την τοξική

ατμόσφαιρα στην Αγγλία. Ήταν ο αγαπημένος αποδιοπομπαίος τράγος της λεγεώνας των θαυμαστών του λιβερπουλικού κουαρτέτου, η πιο σφοδρή φατρία της οποίας θεωρούσε την γιαπωνέζα καλλιτέχνη υπεύθυνη για το ότι οι Beatles τράβηξαν χωριστούς δρόμους. Το ζευγάρι ήθελε να ζήσει πιο ειρηνικά, να περπατήσει στους δρόμους της πόλης νηκόνγκνιτο, να μη δέχεται πλέον απειλές και να μη γίνεται στόχος επιθέσεων. Παραδόξως, στη Νέα Υόρκη θα αντιμετώπιζαν ακόμη πιο δύσκολες προκλήσεις. Έτσι λέει ο Βρετανός συγγραφέας Φίλιπ Νόρμαν, ένας από τους κορυφαίους ειδικούς για τους Beatles, στο ογκώδες βιβλίο του Paul McCartney: The Biography. «Ο Τζον και η Γιόκο είχαν μετακομίσει στη Νέα Υόρκη αναζητώντας καταφύγιο από την αδιάκοπη κακομεταχείριση και τα χλευαστικά αστεία που υφίσταντο στη Μεγάλη Βρετανία. Αντ' αυτού, έγιναν διακοσμητικές φιγούρες της ακροαριστερής πολιτικής που διαπερνούσε τη ροκ κουλτούρα στις Ηνωμένες Πολιτείες εκείνη την εποχή και, με τον τρόπο αυτό, έγιναν πιο εμφανείς και αμφιλεγόμενοι από ποτέ».

Ο Λένον δικαιολόγησε την απόφασή τους να επιλέξουν ένα απλό διαμέρισμα σε μια εποχή που δεν του έλειπαν τα χρήματα σε μια συνέντευξη που έδωσε σε ένα αμερικανικό τηλεοπτικό κανάλι λίγες ημέρες μετά την άφιξή τους στο Μανχάταν: «Πάντα ταυτιζόμουν με την εργατική τάξη [αν και μεγάλωσε στο συντηρητικό αστικό σπίτι της θείας του Mimi]. Αλλά αγόρασα μια έπαυλη έξω από το Λονδίνο, μια τεράστια ιδιοκτησία. Είχε τα πάντα. Η Γιόκο μου έλεγε να απαλλαγώ από τα υπάρχοντά μου και να απελευθερώσω το μυαλό μου. Μου είπε: «Κοίταξε τον εαυτό σου, είσαι πλούσιος και δεν ξέρεις τι είναι η ζωή». Και με έπεισε. Τα αλλάξαμε όλα για δύο μικρά δωμάτια στο Village. Και είμαι ευτυχισμένη. Αισθάνομαι και πάλι σαν φοιτητής. Είμαστε σαν ένα ζευγάρι νεόνυμφων». Η αρχή της δεκαετίας του 1970 δεν θα μπορούσε να είναι πιο παραχώδης και συναρπαστική στις Ηνωμένες Πολιτείες: οι δρόμοι έκαιγαν από τις διαδηλώσεις κατά του πολέμου του Βιετνάμ, οι διαδηλώσεις για τα πολιτικά δικαιώματα πολλαπλασιάζονταν, τα κινήματα σεξουαλικής απελευθέρωσης διαδύλωναν, οι φεμινίστριες προσπαθούσαν να ανατρέψουν την πατριαρχία και ο φόβος για πυρηνικό πόλεμο μεταξύ της ΕΣΣΔ και των Ηνωμένων Πολιτειών σιγόβραζε. Όλα αυτά

Όσοι αναζητούν μουσικές εκπλήξεις, θα ενθουσιαστούν με τον εξαιρετικό ήχο από τη φιλανθρωπική εκδήλωση του Λένον και της Όνο στο Madison Square Garden για το Willowbrook State School για παιδιά με ειδικές ανάγκες, με τον Στίβι Γουόντερ και τη Ρομπέρτα Φλακ, τον ήχο της οποίας έκανε remix ο Σον Λένον για την ταινία.

...ιστερή σελίδα ο Τζον Λένον με την Όνο κατά τη σύνθεση τραγουσιού. Πάνω α του νέου ντοκιμαντέρ

ήταν καρυκευμένα με μια γερή δόση LSD και μαριχουάνας. Ποιητές, πολιτικοί ταραξίες, μουσικοί, έμποροι, απατεώνες και αριστεροί ηγέτες πέρασαν από το μικροσκοπικό διαμέρισμα του Lennon και της Ono, συμπεριλαμβανομένων μεγάλων ονομάτων όπως ο Άλλεν Γκίνσμπουργκ, ο Τζέρι Ρούμπιν, ο Τζον Σινκλέρ και ο Άλαν Ζυλ Βέμπερμαν. Η ταινία καταγράφει μια μεγαλομανιακή συζήτηση μεταξύ του Λένον και του γλοιώ-

δους μάνατζερ του, Άλεν Κλάιν, στην οποία ο πρώην Beatle προτείνει την πρόσληψη δικηγόρων και την καταβολή εγγυήσεων για την απελευθέρωση μαύρων διαδηλωτών που συνελήφθησαν σε αντιρατσιστικές ταραχές. «Είναι σαν να είσαι ο Ρομπέν των Δασών, γαμώτο. Ή ο Τζέσε Τζέιμς», καυχιέται ο Λένον. Τελικά, το σχέδιο δεν υλοποιήθηκε. Κάποιοι ήρθαν στο σπίτι του ζευγαριού από περιέργεια, για να δουν έναν ροκ σταρ να ζει σε μια ταπεινή κατοικία. Άλλοι, με την πρόθεση να χρησιμοποιήσουν τον Λένον για τους δικούς τους σκοπούς. Εκείνος ήταν δεκτικός και υπέγραψε σχεδόν τα πάντα με την υποστήριξη της Όνο. Το ζευγάρι μοίραζε τον χρόνο του μεταξύ της υποστήριξης ειρηνιστικών πολιτικών σκοπών και της ψυχαναγκαστικής παρακολούθησης της τηλεόρασης που είχαν στήσει στο κάτω μέρος του κρεβατιού τους. Τη σειρά The Waltons, το ποδόσφαιρο, διαφημίσεις απορρυπαντικών με μπότες που φρίκαρναν με τους λεκέδες στα φορέματα των κοριτσιών τους, τους Σόνι & Σερ στην ώρα της κωμωδίας τους - και τον Νίξον, ο οποίος επρόκειτο να επανεκλεγεί, με την ογκώδη καταγγελία των διαδηλωτών. Ο Λένον απολάμβανε να είναι η φιγούρα της έντονης αμερικανικής αριστεράς, ενώ η Όνο εγκαινίαζε εκθέσεις σε μοντέρνες γκαλερί που παρουσίαζαν ένα μισοφαγωμένο μήλο σε μια γυάλινη θήκη. Πήγαιναν πάντα σε συνεντεύξεις και κοινωνικές συγκεντρώσεις ως δίδυμο. Εκείνος μιλούσε πολύ και εκείνη άκουγε, με το πρόσωπό της ανέκφραστο. Μερικές φορές, τον πλησίαζε και του ψιθύριζε κάτι στο αυτί. Ο Πολ Μακάρτνεϊ δεν ήταν άγνωστος σε αυτή τη δυναμική της ομάδας - είχε υποστεί το βάρος της κατά τα τελευταία χρόνια των Beatles.

Ο Λένον είχε ήδη κυκλοφορήσει τα επιδραστικά σόλο άλμπουμ John Lennon/Plastic Ono Band (1970) και Imagine (1971). Το τελευταίο περιελάμβανε το υβριστικό How Do You Sleep, το τραγούδι στο οποίο εκφραζόταν εναντίον του Μακάρτνεϊ: «Ζεις με στρέιτ που σου λένε, ήσουν βασιλιάς / Το μόνο πράγμα που έκανες ήταν χθες / Και από τότε που έφυγες είσαι απλά μια άλλη μέρα».

Ανάμεσα στις προσωπικότητες που επισκέφθηκαν το τσαλακωμένο διαμέρισμα του ζευγαριού ήταν και ο ίδιος ο Μακάρτνεϊ. Η επίσκεψή του πραγματοποιήθηκε το 1972, σηματοδοτώντας τη συμφιλίωση των δύο ανδρών που είχαν οργανώσει τη μεγαλύτερη επανάσταση στην ιστορία της ποπ. Είχαν περάσει δύο χρόνια από την πικρή διάλυση των Beatles, αρκετός χρόνος για να σταματήσουν οι δυο τους να φέρονται σαν κακομαθημένα παιδάκια και να βρίζουν ο ένας τον άλλον στα τραγούδια τους. Συμφιλιώθηκαν, αν και δεν θα ξαναέρχονταν ποτέ κοντά. Αυτή η συνάντηση δεν αναφέρεται στο νέο ντοκιμαντέρ που σκηνοθέτησαν οι Κέβιν ΜακΝτόναλντ και Σαμ Ράις-Εντουαρντς. Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι το One to One είναι χωρίς γοητεία. Ακόμα και όσοι δεν έχουν

ανοσία στην Beatlemania θα βρουν ενδιαφέρουσα τη ματιά του στο κοινωνικό πλαίσιο της εποχής.

Όσοι αναζητούν μουσικές εκπλήξεις, θα ενθουσιαστούν με τον εξαιρετικό ήχο από τη φιλανθρωπική εκδήλωση του Λένον και της Όνο στο Madison Square Garden για το Willowbrook State School για παιδιά με ειδικές ανάγκες, με τον Στίβι Γουόντερ και τη Ρομπέρτα Φλακ, τον ήχο της οποίας έκανε remix ο Σον Λένον για την ταινία. Κάποιοι θα αναγνωρίσουν τις εικόνες από τη συναυλία της 30ής Αυγούστου 1972 (έγινε ακόμη και ένα άλμπουμ του 1986, Live in New York City), αλλά το να ακούς τη Mother επεξεργασμένη με τις σημερινές τεχνολογικές βελτιώσεις είναι μια πραγματική απόλαυση.

Τώρα γνωρίζουμε ότι τα τηλεφώνω του ζευγαριού παρακολουθούνταν κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Τα προοδευτικά τους ιδανικά τους είχαν καταστήσει απειλή για τη σκιάδη κυβέρνηση Νίξον και η CIA τους παρακολουθούσε. Υπήρξε ακόμη και μια απόπειρα απέλασης του Λένον. Το τηλεφώνω τους χτυπάει ξανά. Αυτή τη φορά είναι ο Τζιμ Κέλτνερ, ένας από τους πιο περιζήτητους ντράμερ των session. Προειδοποιεί τον Λένον: «Υπάρχουν άνθρωποι που μπορούν να σου κάνουν κακό λόγω των πολιτικών σου θέσεων». «Θέλουν να με σκοτώσουν;» ρωτάει ο Λένον. Ο ροκ σταρ είναι αρχικά αδιάφορος: «Εμ, είμαι ακόμα ένας καλλιτέχνης, ξέρετε, ένας καλλιτέχνης της επανάστασης». Όμως η απειλή βυθίστηκε στο μυαλό του και ο Λένον συμφώνησε, με τη συμβουλή του δικηγόρου του, να μετριάσει τα παράπονά του κατά της αμερικανικής κυβέρνησης. Το 1972, ο Νίξον επανεξελέγη. Ενάμιση χρόνο αργότερα, ο πρόεδρος αναγκάστηκε να παραιτηθεί λόγω του σκανδάλου Watergate. Ο Λένον και η Όνο τερμάτισαν τη 18μηνη διαμονή τους στο μικροσκοπικό διαμέρισμα του Βίλατζ και ο Λένον ξεκίνησε μια παρακαμακική περίοδο στο Λος Άντζελες με την ερωμένη του Μεί Πανγκ και την παρέα των φίλων του μουσικών που αγαπούσαν τα ναρκωτικά: Κιθ Μουν, Χάρι Νίλσον και τον συνάδελφό του πρώην Beatle, Ρίνγκο Σταρ. Το 1975, η αμερικανική κυβέρνηση ανέτρεψε την εντολή απέλασης του Λένον, ο οποίος είχε ήδη τελειώσει το καλιφορνέζικο ξεφάντωμα και είχε επιστρέψει στην αγκαλιά της Όνο.

Ο Σον γεννήθηκε, και ο πατέρας του αποσύρθηκε από τη μουσική για πέντε χρόνια για να επικεντρωθεί, σύμφωνα με τον Λένον, «στην ανατροφή του γιου μου». Τον Φεβρουάριο του 1979, ο Σιντ Βίσιους των Sex Pistols πέθανε από υπερβολική δόση σε ένα σπίτι στην Bank Street. Στις 17 Νοεμβρίου 1980, ο Λένον επέστρεψε στη μουσική με το άλμπουμ Double Fantasy, μια συνεργασία με την Όνο. Λιγότερο από ένα μήνα αργότερα, στις 8 Δεκεμβρίου, ο Μαρκ Ντέιβιντ Τσάπμαν πυροβόλησε τον Λένον. Λίγες ώρες πριν, ο τραγουδιστής είχε υπογράψει στον Τσάπμαν ένα αντίτυπο του Double Fantasy.

JOHNLENNON.COM

ΚΑΘΩΣ ΑΥΞΑΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Το «κόκκινο τηλέφωνο» συνεχίζει να κτυπά

Η Ρωσία δηλώνει ότι οι γραμμές έκτακτης ανάγκης με τις ΗΠΑ και το NATO παραμένουν, καθώς αυξάνονται οι πυρηνικοί κίνδυνοι

Η Ρωσία δήλωσε πριν λίγες μέρες ότι εξακολουθεί να διαθέτει μια γραμμή έκτακτης ανάγκης με τις Ηνωμένες Πολιτείες και τη στρατιωτική συμμαχία του NATO για την εκτόνωση των κρίσεων, καθώς οι πυρηνικοί κίνδυνοι αυξάνονται εν μέσω της σοβαρότερης αντιπαράθεσης μεταξύ της Μόσχας και της Δύσης από τα βάθη του Ψυχρού Πολέμου.

Ο πόλεμος στην Ουκρανία που διαρκεί 2-1/2 χρόνια εισέρχεται στην πιο επικίνδυνη φάση του, όπως λένε Ρώσοι αξιωματούχοι, καθώς οι ρωσικές δυνάμεις προελαύνουν και οι ΗΠΑ εξετάζουν το ενδεχόμενο να επιτρέψουν στο Κίεβο να

χτυπήσει βαθιά μέσα στη Ρωσία με δυτικούς πυραύλους.

Ο πρόεδρος Βλαντιμίρ Πούτιν δήλωσε στις 12 Σεπτεμβρίου ότι η έγκριση της Δύσης για ένα τέτοιο βήμα θα σήμαινε «την άμεση εμπλοκή των χωρών του NATO, των Ηνωμένων Πολιτειών και των ευρωπαϊκών χωρών στον πόλεμο στην Ουκρανία». Ο Ρώσος αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών Αλεξάντερ Γκρούσκο, ο οποίος επιβλέπει τις σχέσεις με την Ευρώπη και το NATO, δήλωσε στο κρατικό πρακτορείο ειδήσεων RIA ότι η Μόσχα αντιλαμβάνεται ότι η στρατιωτική συμμαχία αυξάνει τον ρόλο των πυρηνικών όπλων στη στρατηγική της.

Η Ρωσία, δήλωσε ο Γκρούσκο, επικαιρο-

ποιεί το πυρηνικό της δόγμα για να στείλει ένα μήνυμα «ώστε οι αντίπαλοί μας να μην έχουν ψευδαισθήσεις σχετικά με την ετοιμότητά μας να διασφαλίσουμε την ασφάλεια της Ρωσικής Ομοσπονδίας με όλα τα διαθέσιμα μέσα».

Ο Πούτιν αλλάζει το πυρηνικό δόγμα της Ρωσίας για να δώσει στη Ρωσία ένα ελαφρώς χαμπλότερο όριο για τη χρήση τέτοιων όπλων ως απάντηση σε μια επίθεση με συμβατικά όπλα.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες προβάλλουν την Κίνα ως τον μεγαλύτερο ανταγωνιστή τους και τη Ρωσία ως τη μεγαλύτερη απειλή εθνικού κράτους, ενώ ο πρόεδρος των ΗΠΑ Τζο Μπάιντεν υποστηρίζει ότι

αυτός ο αιώνας θα καθοριστεί από έναν υπαρξιακό ανταγωνισμό μεταξύ δημοκρατιών και απολυταρχιών.

Το 1963 δημιουργήθηκε η λεγόμενη «καυτή γραμμή» μεταξύ Μόσχας και Ουάσιγκτον για να μειωθούν οι λανθασμένες αντιλήψεις που υποδαύλισαν την κρίση των πυραύλων της Κούβας το 1962, επιτρέποντας την άμεση επικοινωνία μεταξύ των ηγετών των ΗΠΑ και της Ρωσίας.

Η αμερικανο-ρωσική τηλεφωνική γραμμή, που σήμερα είναι ένα ασφαλές σύστημα επικοινωνίας μέσω υπολογιστή, χρησιμοποιήθηκε κατά τη διάρκεια μεγάλων κρίσεων, όπως ο πόλεμος των έξι ημερών το 1967, η σοβιετική εισβολή στο Αφγανιστάν το 1979, οι επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 και μετά την εισβολή των ΗΠΑ στο Ιράκ το 2003.

ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Εκτός από τη γραμμή επικοινωνίας των ηγετών, υπάρχουν επίσης πυρηνικές γραμμές επικοινωνίας μεταξύ του Πενταγώνου και του ρωσικού υπουργείου Άμυνας, οι οποίες δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου για να μειωθεί ο κίνδυνος πυρηνικού πολέμου. Αφού ο Πούτιν διέταξε χιλιάδες ρωσικά στρατεύματα να εισέλθουν στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο του 2022, δημιουργήθηκε μια πρόσθετη, η λεγόμενη «γραμμή αποσυγκέντρωσης» μεταξύ του ρωσικού και του αμερικανικού στρατού για να αποφευχθεί η κλιμάκωση του πολέμου σε αμερικανο-ρωσικό πόλεμο.

Ο υπουργός Άμυνας Αντρέι Μπελούσοφ επικοινωνήσε με τον υπουργό Άμυνας των ΗΠΑ Λόιντ Όστιν τον Ιούλιο σχετικά με υποψίες για ουκρανική συνωμοσία με σκοπό την επίθεση κατά της Ρωσίας. Οι New York Times ανέφεραν ότι ο Όστιν είχε δεχθεί τηλεφώνημα από τον Μπελούσοφ, στις 12 Ιουλίου, σχετικά με μια μυστική ουκρανική επιχείρηση που σχεδιαζόταν εναντίον της Ρωσίας και η Μόσχα πίστευε ότι είχε την ευλογία των Ηνωμένων Πολιτειών.

Υπάρχει επίσης μια τηλεφωνική γραμμή επικοινωνίας Ρωσίας-NATO, η οποία ιδρύθηκε το 2013, για τη μείωση των παρεξηγήσεων σε καταστάσεις κρίσης.